

V Česku už má s rakovinou prsu zkušenost více než sto tisíc žen. Inovace zlepšují výsledky léčby, kvalitu života i efektivitu zdravotního systému

29.10.2025 - | Asociace inovativního farmaceutického průmyslu

Podle údajů ÚZIS v České republice žije více než sto tisíc žen s osobní zkušeností s rakovinou prsu. Tento údaj představuje tak zvanou prevalenci - tedy počet žen, které nemoc buď aktuálně podstupují, nebo ji v minulosti prodělaly. Každý rok je s tímto onemocněním nově diagnostikováno kolem osmi tisíc žen a toto číslo trvale narůstá. Průměrný věk při stanovení diagnózy je 63 let. Pokud je nemoc zachycena včas, v počátečním stadiu, naděje na vyléčení je téměř stoprocentní. Díky moderní diagnostice a inovativní léčbě se však zlepšují i vyhlídky pacientek, u nichž onemocnění bylo odhaleno v pokročilejších fázích.

„Z dat vyplývá, že české pacientky mají dnes výrazně lepší prognózu než před deseti lety. Pětileté přežití u karcinomu prsu se zvýšilo na více než 90 procent, což je výsledek kombinace kvalitního screeningu, včasné diagnostiky a dostupnosti moderní léčby. Česká republika se tak v této oblasti řadí mezi evropské země s nejvyšší úspěšností léčby. Významnou roli sehrává také fakt, že díky inovativním léčivům se prodlužuje doba přežití i u žen s pokročilými stadii onemocnění,“ říká prof. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D., ředitel Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS).

Rozvoj inovativní léčby je patrný nejen z medicínského, ale i z ekonomického hlediska. V posledních dvou letech se počet inovativních léčiv používaných při léčbě karcinomu prsu více než zdvojnásobil, přičemž centrovou léčbu dostalo přes čtyři tisíce žen, a to i v časnějších stadiích onemocnění. Přestože do systému vstoupily nové léčebné přípravky, průměrné náklady na pacientku od roku 2015 klesly o čtvrtinu. Z dat tak jasně vyplývá, že inovace český zdravotní systém nezatěžují, ale naopak přinášejí dlouhodobé úspory i lepší výsledky.

„Onkologická léčba prošla v posledních letech obrovským vývojem. Dnes umíme terapii přizpůsobit biologickému profilu nádoru i samotné pacientce. Tím nejen zvyšujeme šanci na úplné vyléčení, ale také minimalizujeme nežádoucí účinky. Díky tomu mohou ženy lépe zvládat každodenní život a rychleji se vracet do běžného režimu,“ vysvětluje prof. MUDr. Petra Tesařová, CSc., z Onkologické kliniky Všeobecné fakultní nemocnice v Praze a Fakultní nemocnice Bulovka. Podle ní je současným trendem stále větší důraz na personalizovanou léčbu a zapojení inovativních léků již v časnějších fázích onemocnění, kdy mají největší přínos.

Organizace onkologické péče a důležitost prevence

Česká republika disponuje sítí komplexních onkologických center (KOC), která zajišťují vysoce specializovanou onkologickou péči a dlouhodobé sledování pacientů. Od roku 2026 přibude nové centrum v Karlovarském kraji, který dosud jako jediný své KOC neměl. Jeho vznik přispěje k vyrovnaní regionálních rozdílů a zajistí pacientkám dostupnou péči přímo v místě bydliště.

K větší dostupnosti inovativní léčby přispívá i zavedení tzv. delegované preskripce, díky níž mohou od 1. září lékaři ve 22 regionálních onkologických centrech (ROC) předepisovat moderní léky na

rakovinu prsu, avšak zatím jen pacientkám pojištěným u VZP. Odborníci upozorňují, že je nutné, aby se do tohoto programu zapojily i ostatní zdravotní pojišťovny. Do budoucna bude také důležité lepší propojení mezi komplexními a regionálními centry, efektivní sdílení dat a digitalizace, která umožní skutečně koordinovanou a efektivní onkologickou péči.

Přestože medicína zaznamenala výrazný pokrok, zásadním faktorem zůstává prevence. Každoročně je v Česku diagnostikováno téměř osm tisíc nových případů rakoviny prsu, avšak více než třetina žen, které mají nárok na bezplatný mamografický screening, na něj stále nechodí. Právě včasný záchyt přitom významně zvyšuje šanci na úspěšnou léčbu i návrat do plnohodnotného života.

„Onemocněla jsem rakovinou prsu ve 23 letech. O tom, že mohou onemocnět i mladší ženy, jsem tehdy vůbec netušila. Měla jsem velké štěstí. Právě proto je pro mě osobně tak důležité, aby o prevenci rakoviny prsu věděla každá dospělá žena. Mrzí mě, že i když máme v České republice dobře dostupný mamografický screening, více než 40 % žen, které na něj mají nárok, se ho stále neúčastní. Zároveň je pro mě nesmírně důležité, aby si i mladší ženy uvědomovaly, že onemocnět mohou i ony, a aby se naučily správnou techniku samovyšetření. Podle dat ÚZIS hraje v prognóze zásadní roli včasný záchyt. To je náš společný cíl. Vzniku nemoci zabránit neumíme, ale můžeme ji odhalit včas – a tím mít obrovskou šanci žít dál plnohodnotný a spokojený život,“ říká **Ing. Nikol Pazderová, MPA, manažerka patientského projektu Bellis**, který je součástí iniciativy Hlas onkologických pacientů.

Když se žena dozví, že má rakovinu prsu, většinou neví, kam se obrátit ani jaké má možnosti. Spolehlivé a ověřené informace o diagnóze, léčbě i psychologické podpoře mohou pacientky najít na webu www.mamo.cz, v projektu Cesta pacientky nebo u patientských organizací, jako jsou Aliance žen s rakovinou prsu, Bellis – mladé ženy s rakovinou prsu, Amelie či Onko Unie. Tyto organizace poskytují nejen informace o prevenci a léčbě, ale také psychologickou a sociální podporu, která je pro zvládání nemoci stejně důležitá jako samotná léčba.

„České pacientky dnes mají přístup k moderní onkologické léčbě srovnatelný s vyspělými zeměmi. Abychom tento trend udrželi, potřebujeme prostředí, které podporuje inovace, klinické studie a investice do výzkumu. Inovace totiž nejsou jen o naději pro pacienty, přinášejí také úspory systému, efektivnější péči a vyšší kvalitu života,“ uzavírá **Mgr. David Kolář, výkonný ředitel Asociace inovativního farmaceutického průmyslu (AIFP)**.

<https://aifp.cz/cs/v-cesku-uz-ma-s-rakovinou-prsu-zkusenost-vice-nez->